

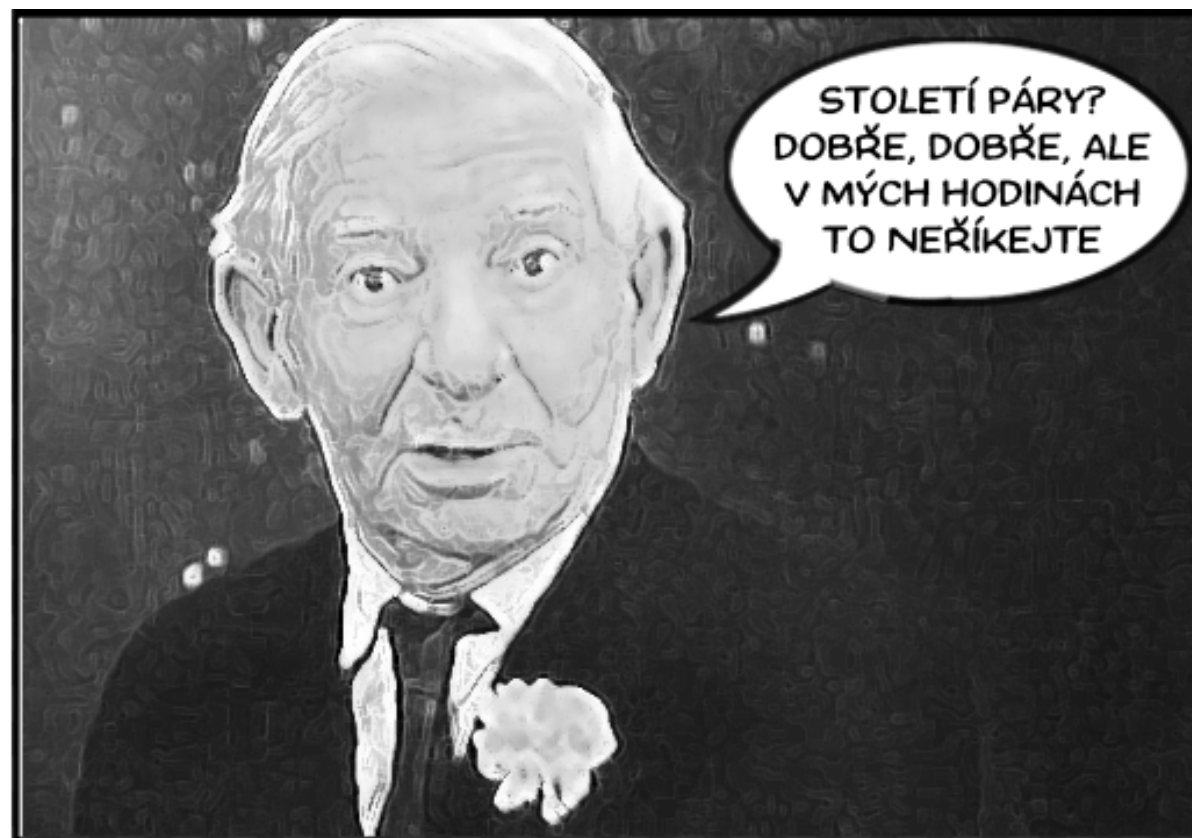
MUNI

Psaní odborného textu: jak komunikovat jazykem kmene

M U N I

Jazyk kmene

Myslete na cílovou skupinu čtenářů

Myslete na cílovou skupinu čtenářů

- Volte jazyk a styl podle cílové skupiny
 - Laická = omezit terminologii
 - Odborná = terminologie pro jednoznačné sdělení a prokázání odbornosti

Bud'te originální

- Pište vlastními slovy
- Napište text a pak se k němu vra'te
- Lepší jednoduchá věta než souvětí

Budte originální

Podle statistických údajů kuřáci začínají s kouřením nejčastěji mezi 15. až 19. rokem života. S přibývajícím věkem počet těchto pravidelných kuřáků klesá. Vyšší výskyt nedoslýchavosti u mladších věkových kategorií (do 44 let) v této studii mohlo ovlivnit významné procento kuřáků (14 % z 8 172 osob), kteří začali s kouřením před 14. rokem.

Ze statistických údajů dále vyplývá, že kuřáci začínají s kouřením nejčastěji mezi 15. až 19. rokem života, přitom s přibývajícími roky klesá počet kuřáků, kteří začínají s pravidelným kouřením. Poměrně velké procento je kuřáků, kteří začali kouřit před 14. rokem života a tento podíl je právě nejvyšší v mladších věkových kategoriích (do 44 let), což mohlo také ovlivnit vyšší výskyt nedoslýchavosti u mladších osob v této studii.

Budte originální

Přestylizovaná varianta

Podle statistických údajů kuřáci začínají s kouřením nejčastěji mezi 15. až 19. rokem života. S přibývajícím věkem počet těchto pravidelných kuřáků klesá. Vyšší výskyt nedoslýchavosti u mladších věkových kategorií (do 44 let) v této studii mohlo ovlivnit významné procento kuřáků (14 % z 8 172 osob), kteří začali s kouřením před 14. rokem.

Publikovaná varianta

Ze statistických údajů dále vyplývá, že kuřáci začínají s kouřením nejčastěji mezi 15. až 19. rokem života, přitom s přibývajícími roky klesá počet kuřáků, kteří začínají s pravidelným kouřením. Poměrně velké procento je kuřáků, kteří začali kouřit před 14. rokem života a tento podíl je právě nejvyšší v mladších věkových kategoriích (do 44 let), což mohlo také ovlivnit vyšší výskyt nedoslýchavosti u mladších osob v této studii.

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Vyhnutí se vycpávkovým výrazům (tzv. slovní vatě)

Nevhodné Dále bylo zjištěno, že **polovina** z oslovených respondentů byly děti.

Vhodné **Polovina** z oslovených respondentů byly děti.

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Vyhnutí se vycpávkovým výrazům (tzv. slovní vatě)

Nevhodné Dále bylo zjištěno, že polovina z oslovených respondentů byly děti.

Vhodné Polovina z oslovených respondentů byly děti.

Nevhodné For all intents and purposes, the bibliographical records with abstracts were collected from EMBASE, MEDLINE PubMed and Web of Science.

Vhodné The bibliographical records with abstracts were collected from EMBASE, MEDLINE PubMed and Web of Science.

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Upřednostněte jednoslovné výrazy

dříve než > předtím

na tomto místě > zde

v zájmu > kvůli

z důvodu, že > protože

z toho důvodu > proto

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Upřednostněte jednoslovné výrazy

dříve než	> předtím	at this point in time	> now
na tomto místě	> zde	due to the fact that	> because
v zájmu	> kvůli	high degree of accuracy	> accurate
z důvodu, že	> protože	in the event that	> if
z toho důvodu	> proto	prior to	> before
		subsequent to	> after

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Jednoslovný výraz přidá na dynamice a energetičnosti textu

Nevhodné V roce 2022 **došlo ke zvýšení** počtu nakažených virem covid 19.

Vhodné V roce 2022 **se zvýšil** počet nakažených virem covid 19.

Nevhodné The COVID-19 pandemic, in addition to caring for patients with this viral disease, **has brought major changes in** the treatment of patients with other diseases.

Vhodné The COVID-19 pandemic, in addition to caring for patients with this viral disease, **significantly changed** the treatment of patients with other diseases.

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Noun-noun phrases přidají v AJ na dynamice

activity of bacteroids

> bacteroid activity

a map of hazards

> a hazard map

disturbances caused by urchins

> urchin disturbances

food for dogs

> dog food

hazard from flows of lava

> lava flow hazard

work conducted in the field

> field work

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Během studie byly standardizované vzorky odebrány v pěti různých aplikačních místnostech dvakrát ze stejného čtverce, a to těsně před technickým ošetřením, které odstranilo horní ochrannou podlahovou vrstvu, a poté bezprostředně po tomto kroku odstranění. To nás informovalo o starší kontaminaci CL v podlaze pod ochrannou vrstvou.

Během studie jsme odebrali standardizované vzorky v pěti různých aplikačních místnostech dvakrát ze stejného čtverce, a to těsně před technickým ošetřením, které odstranilo horní ochrannou podlahovou vrstvu, a poté bezprostředně po tomto kroku odstranění. Zjistili jsme tak starší kontaminaci CL v podlaze pod ochrannou vrstvou.

Stručně, srozumitelně a konkrétně

Činný rod přidá na dynamice a energetičnosti textu

Trpný Během studie byly standardizované vzorky odebrány v pěti různých aplikačních místnostech dvakrát ze stejného čtverce, a to těsně před technickým ošetřením, které odstranilo horní ochrannou podlahovou vrstvu, a poté bezprostředně po tomto kroku odstranění. To nás informovalo o starší kontaminaci CL v podlaze pod ochrannou vrstvou.

Činný Během studie jsme odebrali standardizované vzorky v pěti různých aplikačních místnostech dvakrát ze stejného čtverce, a to těsně před technickým ošetřením, které odstranilo horní ochrannou podlahovou vrstvu, a poté bezprostředně po tomto kroku odstranění. Zjistili jsme tak starší kontaminaci CL v podlaze pod ochrannou vrstvou.

Zvolte obvyklou osobu a číslo

- Autorský singulár Za účelem průzkumu **jsem rozeslal** dotazník o používání dezinfekčních prostředků v nemocnicích všem lékárnám v České republice.
- Autorský plurál Za účelem průzkumu **jsme rozeslali** dotazník o používání dezinfekčních prostředků v nemocnicích všem lékárnám v České republice.

Vyjadřujte se korektně

Kontext Popisu výzkumné metody.

Nevhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi [učiteli](#) brněnských základních škol.

Vyjadřujte se korektně

Kontext Popisu výzkumné metody.

Nevhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **učiteli** brněnských základních škol.

Vhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **vyučujícími** brněnských základních škol.

Vyjadřujte se korektně

Kontext Popisu výzkumné metody.

Nevhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **učiteli** brněnských základních škol.

Vhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **vyučujícími** brněnských základních škol.

Kontext Analýza vývoje platů pracujících na poště

Nevhodné Due to inflation, the average income of U.S. **mailmen** decreased by 20%.

Vyjadřujte se korektně

Kontext Popisu výzkumné metody.

Nevhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **učiteli** brněnských základních škol.

Vhodné Dotazníkové šetření proběhlo mezi **vyučujícími** brněnských základních škol.

Kontext Analýza vývoje platů pracujících na poště

Nevhodné Due to inflation, the average income of U.S. **mailmen** decreased by 20%.

Vhodné Due to inflation, the average income of U.S. **mail carriers** decreased by 20%.

Kombinujte předchozí doporučení

Původní věta Za účelem detailní identifikace názoru obyvatel Česka na práci českých policistů byly součástí dotazníku i otázky, je-li respondent jiné barvy pleti a sexuální orientace či hlásící se k některému z náboženství.

Upravená věta Pro bližší zjištění názoru obyvatel Česka na práci České policie byly součástí dotazníku i otázky na rasovou příslušnost, sexuální orientaci a náboženské vyznání.

Kombinujte předchozí doporučení

Původní věta The results show a dissatisfaction of freshmen with their study conditions due to the fact that the library is closed on the weekend.

Upravená věta The results show first-year students' dissatisfaction with their study conditions because of the library's opening hours on the weekend.

Cvičení

Psaní textu 1 - formulace výroků

is.muni.cz/go/cviceni

a jako Room Name uveďte

CITACE

MUNI

Jak při psaní textu parafrázovat a citovat

Parafrázování

Záměrné modifikování struktury známých léčiv za účelem zlepšení jejich terapeutické účinnosti nebo nalezení nových účinných látek stojí již delší dobu v popředí zájmu farmaceutických chemiků. V souvislosti s tím se v poslední době stále častěji setkáváme s termíny „prodrugs“, „umělé prekurzory léčiv“, „transportní formy léčiv“, „latentiated drugs“ apod. V češtině by bylo možno používat označení proléčiva, které je v dobrém souladu s běžně známými názvy, jako jsou proenzym a provitamín.

doucí vlastnosti mateřského léčiva. Do českého vědeckého prostředí byl pojem proléčivo zaveden prof. K. Palátem a jeho spolupracovníky v 80. letech 20. století¹⁰.

Zdroje ukázek:

Černíková A, Jampílek J. Strukturální modifikace léčiv ovlivňující biodostupnost a terapeutický účinek. Chemické listy, 2014, 108(1):7-16.

Palát K, Hartl J, Opletalová. Prekurzory léčiv. Československá farmacie, 1981, 30(3-4):116-124.

Parafrázování

Záměrné modifikování struktury známých léčiv za účelem zlepšení jejich terapeutické účinnosti nebo nalezení nových účinných látek stojí již delší dobu v popředí zájmu farmaceutických chemiků. V souvislosti s tím se v poslední době stále častěji setkáváme s termíny „prodrugs“, „umělé prekurzory léčiv“, „transportní formy léčiv“, „latentiated drugs“ apod. V češtině by bylo možno používat označení proléčiva, které je v dobrém souladu s běžně známými názvy, jako jsou proenzym a provitamín.

doucí vlastnosti mateřského léčiva. Do českého vědeckého prostředí byl pojem proléčivo zaveden prof. K. Palátem a jeho spolupracovníky v 80. letech 20. století¹⁰.

Zdroje ukázek:

Černíková A, Jampílek J. Strukturální modifikace léčiv ovlivňující biodostupnost a terapeutický účinek. Chemické listy, 2014, 108(1):7-16.

Palát K, Hartl J, Opletalová. Prekurzory léčiv. Československá farmacie, 1981, 30(3-4):116-124.

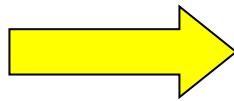
tem that has developed to inform the brain about the current energy balance state" (6).

Over the past 40 years, sleep duration in the U.S. population has decreased by 1 to 2 hours (7–10). The proportion of young adults sleeping fewer than 7 hours per night has more than doubled between 1960 and 2001–2002 (from 15.6% to 37.1%) (7–10). The effect of sleep curtailment on the control of appetite and food intake is not known. Because of the well-documented associations between sleep and food intake (1, 2), we sought to determine whether sleep duration influences the daytime profiles of leptin and ghrelin.

Twelve healthy men (mean age [\pm SD], 22 ± 2 years; mean body mass index [\pm SD], 23.6 ± 2.0 kg/m²) who did not smoke or take any medications participated in the study. All of the men were within 10% of ideal body weight and had regular nocturnal time in bed of 7 to 9 hours. We excluded persons who had traveled across time zones less than 4 weeks before the study.

tended time in bed. Average weight did not change over the time period separating the 2 study conditions (75.2 kg in the sleep restriction condition vs. 75.4 kg in the sleep extension condition; $P > 0.2$). We obtained blood samples at 20-minute intervals from 8:00 a.m. to 9:00 p.m. after 2 consecutive nights of 10 hours in bed (10:00 p.m. to 8:00 a.m.; sleep extension) and after 2 consecutive nights of 4 hours in bed (1:00 a.m. to 5:00 a.m.; sleep restriction). Sleep was recorded every night. For both extension and restriction conditions, each overnight stay began at 7:00 p.m. with a standard hospital dinner, and the first overnight stay ended after breakfast, which was served at 8:00 a.m. We instructed the participants not to deviate from their usual eating habits between breakfast and dinner, but

and 3 hours and 53 minutes when the men spent 4 hours in bed ($P < 0.01$). When spending 4 hours in bed, the participants had mean leptin levels that were 18% lower (2.1 ng/mL vs. 2.6 ng/mL; $P = 0.04$) (Figure 1, part A) and mean ghrelin levels that were 28% higher (3.3 ng/mL vs. 2.6 ng/mL; $P = 0.04$) (Figure 1, part B) than when the participants spent 10 hours in bed. The ratio of the concentrations of orexigenic ghrelin to anorexigenic leptin increased by 71% (CI, 7% to 135%) with 4 hours in bed compared with 10 hours in bed. Sleep restriction relative to sleep extension was associated with a 24% increase in hunger ratings on the 10-cm visual analogue scale ($P < 0.01$) and a 23% increase in appetite ratings for all food categories combined ($P = 0.01$) (Figure 1, parts C and D, and Table 1). The increase in appetite tended to be greatest for calorie-dense foods with high carbohydrate content (sweets, salty foods, and starchy foods: increase, 33% to 45%; $P = 0.06$) (Table 1). The increase in appetite for fruits and vegetables was less consistent and of lesser magnitude (increase, 17% to 21%) (Table 1). Appetite for

2004). Tyto závěry poukazují na možnost ovlivnění hladin ghrelinu akutním nedostatkem spánku a ovlivnění hladin leptinu chronickým nedostatkem spánku (Spiegel et al., 2004a), což může mít potenciálně významné terapeutické využití do budoucna.

Spiegel et al. (2004b) dále sledovali změny leptinu a ghrelinu a současně zaznamenávali pocit hladu a chuti na jídlo

u 12 mužů po 2 dnech se 4 hodinami spánku a dalších 2 dnech s 10 hodinami spánku, přičemž účastníci studie dostávali identickou stravu, aby byl zachován stejný ener-

getický příjem. Výsledkem mezi dvěma dny byl pokles leptinu o 18 %, vzestup ghrelinu o 28 % se signifikantně vyšším hladem (o 24 %) a zvýšenou chutí k jídlu, a to zejména na energeticky vydatná jídla s vysokým podílem polysacharidů typu sladkostí, slaných pokrmů, pečiva a výrobků z obilovin.

Preferenci tučných jídel při nedostatečném spánku naopak uváděli účastníci čínské studie se signifikantně vyšším celkovým energetickým příjmem při délce spánku kratší než 7 hodin (Leung et al., 2009).

Zdroje: Spiegel K, Tasali E, Penev P, Van Cauter E. Sleep curtailment in healthy young men is associated with decreased leptin levels, elevated ghrelin levels and increased hunger and appetite. Ann Intern Med 2004; 141(11):846-850
Piskáčková Z, Bienertová-Vašková J, Forejt M, Matějová H, Martykánová L. Spánek a jeho vliv na rozvoj obezity. Diabektologie, metabolismus, endokrinologie, výživa, 2010 [cit. 23. 8. 2016]; 13(2):77-81. Available from: http://www.tigis.cz/images/stories/DMEV/2010/02/06_piskackova_dmev_2_10.pdf

Parafrázování

Ve skupině pacientů po sutuře s použitím nervového štěpu bylo pět mužů a tři ženy, průměrný věk byl 37,7 (26–62) let, doba od úrazu $4,4 \pm 2,5$ (0–10) měsíců. Příčinou byla opět nejčastěji distorze kolenního kloubu (4×), jednou fraktura fibuly, jednou řezná rána se zhmožděním velkého úseku nervu a dvě poranění byla způsobena iatrogenně. Průměrná délka použitého štěpu byla $9,8 \pm 4,5$ (3–23) cm. Při délce do 6 cm došlo k funkční obnově ve 100 % případů (2×), při použití délky 6–12 cm v 50 % (2krát ze čtyř případů), u delších dárců nebyl zaznamenán funkční efekt (2×).

LÉČBA

Dle největších souborů Kima et al. (278 traumatických lézí a 40 tumorů za 32 let) a Seidelové et al. (48 poranění za 10 let) dosahuje nejlepších výsledků prostá neurolyza při peroperačně zjištěné zachované vodivosti nervu (71–88 %). Rovněž výsledky přímé sutury jsou velmi dobré (84 %). Ve skupině rekonstruovaných nervů je významná závislost na délce použitého štěpu. Při délce do 6 cm dochází k návratu funkce ve 44–75 % případů, při délce štěpů od 6 do 12 cm ve 13–38 %. Delší defekty mají šanci na reinervaci minimální (41, 42).

V českých podmínkách byla nejčastější příčinou poranění trakce nervu při distorzi kolene, následovaná frakturou či iatrogenními příčinami. Ve skupině pacientů po sutuře s použitím nervového štěpu bylo dosaženo 100% úspěšnosti při délce do 6 cm. Při použití délky 6–12 cm byla úspěšnost 50%, u delších dárců nebyl zaznamenán funkční efekt (3). To odpovídá i slovenským zkušenostem (43).

Parafrázování

vychází z prokázaného faktu, že významnými nezávislými prediktivními faktory dobrého klinického výsledku jsou kromě iniciálního neurologického deficitu v době zahájení terapie (NIHSS skóre), věku, lokalizace a délky okluze a přítomnosti kolaterál, především čas od vzniku příznaků do rekanalizace a dosažení vlastní rekanalizace. Přitom ze

všech těchto faktorů lze ovlivnit právě a pouze jen rekanalizační čas a počet dosažených rekanalizací (3, 22, 23). Z publikovaných informací vyplývá, že z hlediska technického vede k nejefektivnějšímu zlepšení těchto parametrů (jak rekanalizačního času, tak počtu dosažených rekanalizací) použití mechanické trombektomie v kombinaci s iniciální intravenózní trombolýzou. Při použití právě kombinace

mechanické trombektomie a intravenózní trombolýzy jsme v našem souboru dosáhli rekanalizace u všech nemocných bez ohledu na to, zda uzávěr je emboligenní či trombogenní.

Důležitým faktorem vedoucím ke zkrácení času od vzniku příznaků do zahájení terapie, a tím i rekanalizačního času je i zlepšení organizace přednemocniční a nemocniční péče o tyto nemocné. Kombinace těchto faktorů zcela prokazatelně vedla na našem pracovišti k výraznému zkrácení rekanalizačního času.

Doslovné citovani

Spôsob prekladu podľa Zlatníka preberali ďalší lesnícki autori: napr. Míchal (1983, 1992), Korpel' (1989). Je zaujímavé, že Vorel (1986), tiež lesnícky autor, dôsledne použil označenie „rekonstrukce současné potenciální přirozené vegetace ve smyslu Tüxenově“, ako aj „rekonstrukce přirozené vegetace odpovídající současnému klimatu“. Je to však odraz skutočnosti, že danú stať prebral od Neuhäusla z už spomenutej publikácie Mikyšku et al. (1968). Ďalším preberaním sa potom tvar „potenciálna prirodzená vegetácia“ v zmysle Tüxena dostal späť do slovenských lesníckych vysokoškolských skrípt (Randuška 1986, Križová 1996). Výsledné používanie slovenského prekladu termínu „potentielle natürliche Vegetation“ v lesníctve je teda zhodné s vedeckým používaním v prírodných vedách – a teda nakoniec nesúhlasné so samotným Zlatníkom.

Doslovné citování

V našem výzkumu jsme sledovali silové schopnosti lezců a nelezců. Výzkumu se zúčastnilo 46 mužů ve věku 18 až 40 let. TO byli vybráni metodou stratifikovaného výběru. Rozděleny byly podle lezecké výkonnosti do tří podskupin - výkonnostní lezci, rekreační lezci a nelezci. Do výkonnostní kategorie jsme zařadili lezce, kteří v posledních deseti měsících vylezli cestu minimální obtížnosti 7 UIAA stylem RP nebo PP. Tuto hodnotu jsme stanovili na základě teorie Baláše, Strejcové, & Hrdličkové (2008, str. 105), podle nichž si „*posun od šestého stupně k sedmému žádá soustředěnější specifický lezecký trénink.*“ Do kategorie rekreačních lezců byli zařazeni ti, jejichž lezecká praxe je delší než jeden rok, avšak nejsou schopni vylézt cestu o obtížnosti vyšší než 7-UIAA stylem RP nebo PP. Do poslední kategorie byli zařazeni fyzicky aktivní (resp. sportující) jedinci, kteří se pravidelně nevěnují žádnému druhu lezení.

Cvičení

Psaní textu 2 - parafrázování

is.muni.cz/go/cviceni

a jako Room Name uveďte

CITACE

Jazykové příručky

- Internetová jazyková příručka (<https://prirucka.ujc.cas.cz/>)
- Academic Phrasebank (<https://www.phrasebank.manchester.ac.uk>)
- Cambridge Dictionary (<https://dictionary.cambridge.org>)
- Merriam-Webster (<https://www.merriam-webster.com/thesaurus>)

Děkuji za pozornost

